

כך זה סוכל:

יתכן שהחשש נבע מכך שאנשי בל נשכח חבינו. שהם לא יוכלו להימלט מהמקום אחרי ביצוע המשימה, וגם אם יימלטו - הם יתפסו תוך דקות. מסיבה זו ויתרו בשלב מסוים על שימוש ברכב מוסטר, כפי ששקלו לעשות לפניכן.

הפגישה הגורלית לסיכום תוכנית המיבצע ופרטיה נועדה ליום ראשון ה-21 בינואר. הפעם לחץ אחד החברים שהפגישה תיערך משום-מה בבית-קפה ליד קולנוע גת בתל-אביב.

חברי האירגון נהגו לדבר בטלפון בסנימים מוסכמים, וגם בפגישות הם דיברו בזהירות רבה. לכן נראתה הדרישה, שהפגישה תתקיים במקום ציבורי תמוהה. הנימוק שניתן לקיום המיפגש בבית-קפה, שלא כמקובל, היה כפי שאמר אותו חבר: הבהנים שלנו בטח נמצאים במעקב.

ואכן, מזה זמן היו האנשים נתונים למעקב. לא מן הנמנע שגם מכשירי-הטלפון שלהם צותתו. הבלשים, שהתחקו אחרי הקבוצה, הם מהמוכתרים שבמוכתרים, תפקידם העדין מחייב אותם לשמור על אלמוניות מוחלטת.

לא כל המוזמנים באו בשעות אחרי-הצהריים לבית-הקפה. אך אותם שבאו לא יכלו לקיים את הפגישה.

עוקביהם מנעו מהם להמשיך במישחק. במהלך ביקורו של האורח הגרמני בתל-אביב, ביום החמישי באותו השבוע, הוגברה השמירה עליו. אך החששות היו מיותרים. המוסריה שבין חברי בל נשכח נמצאו באותו היום הרחק מאוניברסיטת תל-אביב ומגני-התערוכה.

האם חוסל האירגון?

רק בשבוע שעבר קיבלו אישים שונים בגרמניה מיכתבי-איום, החתומים על-ידי קבוצה המזהה עצמה כטיא-אן-טי.

האם יש קשר בין תקבוצות, או שזה מיקרה בלבד שגם בל נשכח וגם טי-אן-טי החליטו לרכז את מאבקם הלא-חוקי בגרמנים דווקא?

יום החמישי, ה-26 בינואר 1984, היה אמור להיות היום הגורלי.

האורח הגרמני רס-המעלה היה אורח העיר תל-אביב, סדר-יומו בשעות אחרי-הצהריים: ביקור באוניברסיטת תל-אביב ובבית התפוצות וקבלת תואר דוקטור-כבוד באוניברסיטה ברמת-אביב. משם היו מועדות פניו למרכז הירידים בגני-התערוכה, לקבלת פנים ל-3000 מוזמנים - ישראלים, גרמנים החיים בארץ, מכובדים אחרים.

על-פי המידע המודיעיני שהצטבר, נראה שאנשים שמוזהים עם המחתרת האנטי-גרמנית, בל נשכח, מתכוונים לבצע את ההתנקשות בתל-אביב: באוניברסיטה או בגני התערוכה.

במיבצע היו אמורים לקחת חלק שלושה או ארבעה אנשים.

השאלות שנשאלו באירגון העידו על אופיו החברתי חששו שמא יריות מיותרות עלולות לפגוע במאבטחים הישראלים, או לגרום מרחץ-דמים שאיש אינו רוצה בו.

התנהלו גם ויכוחים אם יש לפגוע כדי להרוג, לפגוע כדי להרתיע, או רק לאיים ולא לירות כלל. לדעת אחד מהם, עצם ההתייצבות מול האורח הגרמני רס-המעלה, כשהנשק ביד, לעיניהם של אמצעי-התיקשורת, המתעדים את האירוע, נראה כפיתרון האידיאלי.

המגישות, שבהן דנו החברים בפרטי-המיבצע נערכו בדירות שונות בעיר, שלוש במיספר, כולן בסביבות כיכר מלכי-ישראל.

אופן-הביצוע שתוכנן היה יריות בתת-מיקלע עוזי או באקדח. לא הונא מכלל אפשרות שאחד מחברי האירגון יצמד לגרמני כשרימון ללא יצירה בידו, ויאיים להתאבד, אם הגרמנים לא יימנעו ממכירת טנקים מסוג ליאופולד לערב-הסעודית.

ככל שהתקרב המועד, גדל החשש בקרב פעילי הקבוצה, על-פי המידע המודיעיני, התברר שלא הכל תמימי-דין עם רעיון המעולה הדרסטי - התנקשות במלוא מובן המילה.

המעלה, והיו שסברו כי זו היתה סיבת ההתפטרות. האם רק מסיבה זו הודיע בגין על פרישתו?

על-פי גרסה שעתה יש לה חיוק ממקור בלתי-צפוי, חשש בגין שביקור הקאנצלר הגרמני יסתיים באסון.

הוא לא יכול היה לעשות מאומה נגד סכנה זו, גם משום יחסו הבסיסי לבל נשכח וגם משום שהיה שרוי באותה עת בריכאון פסיכטי עמוק, שביטוי הכרוך היה אדישות מוחלטת.

לכן, על-פי גרסה זו, הצעד היחיד שבגין יכול היה לעשות באותה שעה היה לצאת מהמישחק ולהתפטר.

בצעד זה הוא רחא את כוואו של קול וגם מנע התערבות של גורמי-ביטחון נגד אנשי בל נשכח.

כאשר נכנס שמיר ללישכת ראש הממשלה, היו רבים שחששו מפניו. הם זכרו את תקופת היותו עובר בכיכר במסד לתפקידים מיוחדים. יריביו בתנועה אמרו, מאחורי גבו, שמה שהוא למד שם הוא עוד עולל לעשות גם כראש-ממשלה.

האם שניה שמיר את עורו, מאז שעלה מן המחתרת?

נראה שלא. אך שמיר, בניגוד לבגין, הבין היטב מהי משמעותם של אירגון נים מחתרתיים המקורבים לשילטון, וידע בדיוק למה הם מסוגלים לגרום. אין ספק, שכבעל ניסיון היתה לו סיבה טובה לחשוש מהם.

הנה, בעוד שבתקופת שליטתו של בגין גילו המישרה ושירותי-הביטחון אולת-יי בחקירת פיגועים שבהם היו מעורבים יהודים, הרי שבאחרונה יש הצלחות רבות בתחום זה. פיגוע רצח אמיל גרינצווייג, תפיסת "כת התימ" הנונים" מליפתא, שאימה לפוצץ את הרהיבת, ופעולות אחרות, שעדיין אין מדברים עליהן, כהתנהלויות כגרה. אין ספק שמישהו מלמעלה הורה שלא להפסיק חקירות אלה.

גבול החוק נגד גורם חיצוני, לשילטון הליכוד לא היתה כל בעיה איתו. אך בשלב מסוים היה נרמה שיותר ויותר אנשים, וביניהם גם המחזיקים בנשק שלא ברישיון, מזהים עצמם עם האירגון. מישהו החל רואג.

שנית, שנת 1983 היתה שנה קשה מאוד בכל מה שנגע לחקירות סכיב קיומם של אירגונים מחתרתיים יהודיים. המידע שזרם העלה חשד, שאנשים ששייכו עצמם לבל נשכח עלולים להיות קשורים גם בפעולות בלתי-חוקיות נגד ערבים בשטחים הכבושים ובישראל, שנעשו באותה שנה.

עניין זה אומנם הרליק נורת אזהרה, אך לא היתה זו נורה חזקה דיה, לבגין היה יחס מיוחד ל"הודים האלה", ולכן קשה היה לנקוט נגדם בפעולה ממשית.

האם היו חברים באירגון קשורים בפעולות בלתי-חוקיות נגד ערבים כגרה? קלצ'ינסקי רחא הנחה זו בתוקף, אך השאלות הן ער כמה הוא יודע מה נעשה בין חבריו ומהי מידת מחויבותם כלפיו.

כמהלך כהונתו השניה היה מנחם בגין שרוי תקופה ארוכה בריכאון כבד. לכן כשהתפטר, לבסוף, באוגוסט 1983, לא רבים ייחסו חשיבות לעיתוי זה דווקא.

מעצרים ותפיסת נשק

ביום זוכרים שבאותו שבוע ריי מאתו היה אמור בגין לקבל את פניו של הקאנצלר קול, שהוזמן לביקור ממלכתי היסטורי בארץ. בגין היה אמור לעמוד דום בנמלה-התעופה בן-גוריון ולהאזין להימנון הגרמני. כשיאו של טקס קבלת-הפנים.

בהורעתו המפתיעה על התפטרותו מנע מעצמו בגין את השתתפותו באירועים לכבוד הנציג הגרמני רס-

הדבר עורר רוגז רב בקרב חברי האירגון וירידי. הם היו מוכנים להצהיר שהצייר רודף-הפירסומת מכר אותם והציל את עורו. קלצ'ינסקי עצמו ממלא את פיו מים ומסרב להגיב, הן על חברותו באירגון והן על ההאשמות המוטחות בו.

הלמוט קול עם יצחק שמיר בסט-סלר עולמי

במים אלה קלצ'ינסקי עסוק מאוד. כיום הראשון השבוע הוא יצא בראש מישלחת של פעילים מתנועת התרות לסיור בן שבוע בגרמניה, על חשבון קרן קונרד אדנאואר. הוא לקח איתו עוד תישעה פעילים ראשי סניפים לחיפוש אחרי גרמניה אחרת. כשיחזור, הוא מתכוון להתמודד על מקום ריאלי ברשימת הליכוד לכנסת ה-11.

בניציון ציטריין

החייל, המשרת ביחידה מוב"ח חרת, הועמד לדין ונדרן לשנת מאסר.

רמו בוטה ליחס לישכת ראש-הממשלה לאירגון ניתן לראות באי-התערבות איש מצמרת חרות במישפט זה.

מסתבר שכך זכה גם אירגון בל נשכח בטיפול דומה.

ערב ביקור הקאנצלר נכנסו גורמים שונים לפעולה. אנשים נעצרו, נתפס נשק, נחשפו כמעט כל מי שהיו קשורים לאירגון. כשייכתב ספר על מיבצע זה, הוא יהיה בסט-סלר עולמי. כל הפעולה היתה אפופה במסך כבד של סודיות. הגורמים שעסקו בה אינם מדליפים ברדריכלל.

השמירה על הקאנצלר הוגברה, כרי למנוע בכל זאת הפתעות. בסופו של דבר, לא נרשם שום אירוע חריג בעת הסיור.

זמן קצר לפני ביקור הקאנצלר בארץ נערכה ישיבת מרכז-חרות. קלצ'ינסקי הפריע לשמיר בנאומו, כינה אותו "דרדסכא" ודרש להחזיר את בגין לראשות-הממשלה. הכל היו כטוחים שהוא שתה יותר מדי וודקה. עתה, לאור האינפורמציה החדשה, מקבלת התפרצותו או, כאמצע חודש ינואר, משמעות רצינית יותר. לקלצ'ינסקי היו סיבות טובות לבקש את שובו של בגין.

המיקלט:

טיול בגרמניה

חלק מהפעולה של גורמי ביטחון שונים נעצר חייל שנחשד בהעברת רימון לאחר יצחק גניש, שעשה בו שימוש תמוה - הוא זרק אותו בחצר שגרירות גרמניה, החייל, בן למישפחה מכובדת בתל-אביב, הכיר היטב את קלצ'ינסקי. הם נפגשו לראשונה באחת ההפגנות שערך הצייר מול השגרירות.

גניש הכיר את קלצ'ינסקי במסע הבחירות של הליכוד בשנת 1977. הוא חבר תנועת החרות, והמולני-הגר שבה את ליבו כשריבר על הצורך במיל-חמת-נצח בגרמנים ובנאצים. גניש היה שותפו של קלצ'ינסקי בהתקפה ובהשתלטות על מכון גתה בשנת 1978.

אנדריי קלצ'ינסקי (עם בתו סמדר) לא התביישה לומר